

Příspěvek

Smogové situace a regulační řády

v rámci

Konference o kvalitě ovzduší

23. březen 2011, Bohumín

Ing. Štěrba Radomír
Česká inspekce životního prostředí
vedoucí oddělení ochrany ovzduší oblastního inspektorátu Ostrava

SMOGOVÁ SITUACE

(právní rámec)

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší)

§ 8

Smogová situace

(1) Smogová situace je stav mimořádně znečištěného ovzduší, kdy úroveň znečištění ovzduší znečišťující látkou překročí zvláštní imisní limit stanovený prováděcím právním předpisem.

(3) Možnost vzniku, vznik a ukončení smogové situace vyhláší v rámci ústředního regulačního řádu ministerstvo nebo jím zřízená právnická osoba neprodleně. Současně se vznikem smogové situace vyhlásí regulační opatření k omezování emisí ze stacionárních zdrojů, které se na znečišťování ovzduší rozhodujícím způsobem podílejí.

(4) Pro oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší podle § 7 odst. 1 stanoví prováděcí právní předpis smogový varovný a regulační systém a způsob jeho provozování včetně seznamu stacionárních zdrojů podléhajících regulaci podle odstavce 3. Provoz smogového, varovného a regulačního systému upravuje ústřední regulační řád, krajský a místní regulační řád.

(5) Kraj a obec jsou povinny v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší svým nařízením vydat regulační řád pro jejich území. V tomto regulačním řádu upraví vyhlásování a odvolávání signálu upozornění a signálu regulace na svém území v případě možnosti vzniku nebo výskytu smogové situace a omezení nebo zastavení provozu stacionárních a mobilních zdrojů znečišťování ve své územní působnosti, s výjimkou stacionárních zdrojů regulovaných podle odstavce 3. Při vypracování krajského a místního regulačního řádu krajský úřad a obecní úřad přihlédne k negativním důsledkům omezení nebo zastavení zemědělských provozů s chovem hospodářských zvířat.

(4) Pro oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší podle § 7 odst. 1 stanoví prováděcí právní předpis smogový varovný a regulační systém a způsob jeho provozování včetně seznamu stacionárních zdrojů podléhajících regulaci podle odstavce 3. Provoz smogového, varovného a regulačního systému upravuje ústřední regulační řád, krajský a místní regulační řád.

§ 11

Povinnosti provozovatelů zvláště velkých, velkých a středních stacionárních zdrojů

(1) Provozovatelé zvláště velkých, velkých a středních stacionárních zdrojů jsou povinni

h) **vypracovat** pro účely regulace emisí za situace uvedené v § 8 regulační řády pro provoz stacionárních zdrojů a předložit je inspekci ke schválení,

i) při vyhlášení regulačních opatření podle § 8 odst. 3 **plnit povinnosti** vyplývající z ústředního, krajského a místního regulačního řádu podle § 8 odst. 4 a 5,

§ 46

Česká inspekce životního prostředí

(1) Inspekce

l) **schvaluje** regulační řády provozovatelů zvláště velkých, velkých a středních stacionárních zdrojů pro účely regulace emisí podle § 8,

(2) Inspekce **kontroluje**

d) dodržování varovných a regulačních opatření vyhlášených pro stacionární zdroje podléhající regulaci podle § 8 odst. 3 za smogové situace a dodržování regulačních řádů stacionárních zdrojů,

PROVÁDĚCÍ PRÁVNÍ PŘEDPIS

Vyhláška č. 373/2009 Sb., kterou se mění vyhláška č. 553/2002 Sb., kterou se stanoví hodnoty zvláštních imisních limitů znečišťujících látek, ústřední regulační řád a způsob jeho provozování včetně seznamu stacionárních zdrojů podléhajících regulaci, zásady pro vypracování a provozování krajských a místních regulačních řádů a způsob a rozsah zpřístupňování informací o úrovni znečištění ovzduší veřejnosti, ve znění vyhlášky č. 42/2005 Sb.

(účinnost nabyla dne 19. listopadu 2009)

Tento právní předpis provedl zásadní změnu původní vyhlášky č. 553/2002 Sb. tak, že

- rozšířil rozsah původní vyhlášky z roku 2002 také o suspendované částice PM_{10}
- stanovil Zvláštní imisní limity pro suspendované částice PM_{10} (100 / 150 $\mu g/m^3$)
- vyjmenoval v Ústředním regulačním řádu pro PM_{10} osm provozů na území Moravskoslezského kraje

„Provozovatelé stacionárních zdrojů vyjmenovaných v ústředním regulačním řádu vypracují a předloží inspekci ke schválení regulační řády obsahující regulační opatření **do šedesáti dnů ode dne vyhlášení tohoto právního předpisu.**“

Ústřední regulační řád

(vydán vyhláškou MŽP č. 373/2009 Sb.)

při překročení zvláštních imisních limitů pro suspendované částice PM10

ArcelorMittal Ostrava, a.s., závod 4 – Energetika /dnes ArcelorMittal Energy Ostrava s.r.o./

ArcelorMittal Ostrava, a.s., závod 12 - Vysoké pece

ČEZ, a.s., Elektrárna Dětmarovice

ČEZ, a.s., Energetika Vítkovice

TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s., výr. surového železa

ENERGETIKA TŘINEC, a.s., provoz Teplárny

Dalkia Česká republika, a.s., Teplárna Karviná

Dalkia Česká republika, a.s., Elektrárna Třebovice

Krajský regulační řád

(vydán Nařízením Moravskoslezského kraje č. 2/2010 ze dne 2.6.2010, zveřejněn ve věstníku dne 30.6.2010)

při překročení zvláštních imisních limitů pro suspendované částice PM10

ArcelorMittal Ostrava a.s. - závod 10 - koksovna

ArcelorMittal Ostrava a.s. - závod 13 – ocelárna

EVRAZ VÍTKOVICE STEEL, a.s.

OKK Koksovny, a.s. - Koksovna Svoboda

OKK Koksovny, a.s. - Koksovna Jan Šverma

ŽDB GROUP a.s. – Ocelárna

ŽDB GROUP a.s. – Topenářská technika Viadrus

TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s - Koksochemická výroba

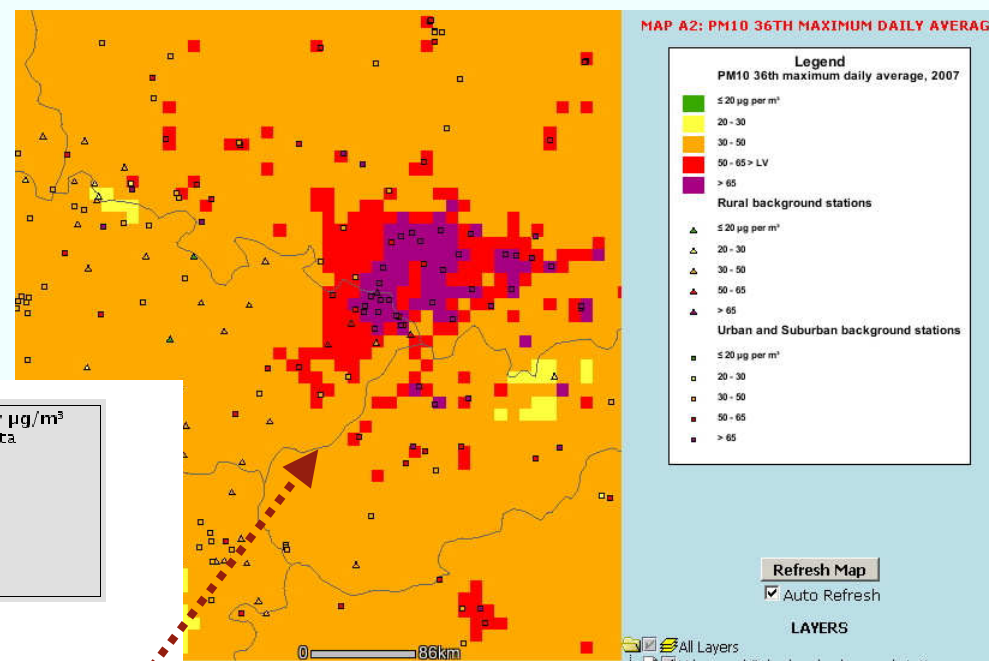
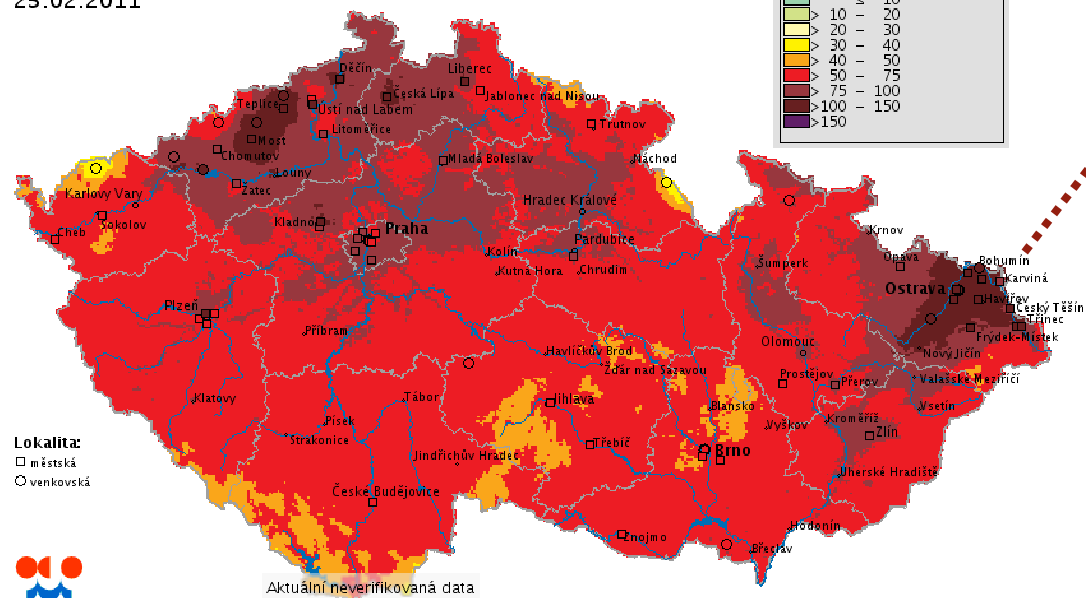
TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s - Ocelářenská výroba

SITUACE V JINÝCH REGIONECH

K překračování zvláštních imisních limitů pro PM₁₀ dochází i v jiných regionech České republiky i Evropy.

PM₁₀ – částice PM₁₀
24hodinový průměr
25.02.2011

(zdroj – INTERNET EU)

(zdroj – www.chmi.cz)
Český hydrometeorologický ústav

SMOGOVÉ SITUACE V SEZONĚ 2010-2011

(výčet pouze pro Moravskoslezský kraj)

Smogová situace 3.-10. prosinec 2010

Ústřední regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	neoznámeno na ČIŽP	10.12.2010 10:15
REGULACE	3.12.2010 19:30	10.12.2010 10:00

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	3.12.2010 20:10	6.12.2010 16:00
UPOZORNĚNÍ	7.12.2010 13:00	10.12.2010 3:00
REGULACE	4.12.2010 3:15	6.12.2010 7:00

Krajský regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	3.12.2010 14:30	10.12.2010 13:15
REGULACE	3.12.2010 19:30	10.12.2010 10:00

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	3.12.2010 20:10	6.12.2010 16:00
UPOZORNĚNÍ	7.12.2010 13:00	10.12.2010 3:00
REGULACE	4.12.2010 3:15	6.12.2010 7:00

Smogová situace 16.-18. prosinec 2010 (pouze signál UPOZORNĚNÍ)

Ústřední regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	---	---
REGULACE	---	---

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	16.12.2010 15:30	18.12.2010 8:00
REGULACE	---	---

Krajský regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	---	---
REGULACE	---	---

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	16.12.2010 15:30	18.12.2011 8:00
REGULACE	---	---

Smogová situace 22.-26. prosinec 2010

Ústřední regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	22.12.2010 13:30	26.12.2010 12:15
REGULACE	22.12.2010 15:00	26.12.2010 5:30

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	---	---
REGULACE	---	---

Krajský regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	22.12.2010 13:30	26.12.2010 12:15
REGULACE	22.12.2010 15:00	26.12.2010 5:30

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	---	---
REGULACE	---	---

Smogová situace 29. prosinec - 1. leden 2011 (pouze signál UPOZORNĚNÍ)

Ústřední regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	29.12.2010 4:00	1.1.2011 13:00
REGULACE	---	---

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	29.12.2010 23:00	1.1.2011 0:30
REGULACE	---	---

Krajský regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	29.12.2010 4:30	1.1.2011 13:00
REGULACE	---	---

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	29.12.2010 23:00	1.1.2011 0:30
REGULACE	---	---

Smogová situace 11. - 13. leden 2011 (pouze signál UPOZORNĚNÍ)

Ústřední regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	11.1.2011 18:30	13.1.2011 15:00
REGULACE	---	---

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	---	---
REGULACE	---	---

Krajský regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	11.1.2011 18:30	13.1.2011 15:00
REGULACE	---	---

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	---	---
REGULACE	---	---

Smogová situace 27. leden - 3. únor 2011

Ústřední regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	27.1.2011 23:00	3.2.2011 6:10
REGULACE	28.1.2011 5:40	2.2.2011 18:25

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	28.1.2011 18:30	3.2.2011 6:12
REGULACE	28.1.2011 19:20	2.2.2011 19:15

Krajský regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	27.1.2011 23:00	3.2.2011 6:10
REGULACE	28.1.2011 5:40	2.2.2011 18:25

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	28.1.2011 18:30	3.2.2011 6:12
REGULACE	28.1.2011 19:20	2.2.2011 19:15

Smogová situace 15. - 21. únor 2011

Ústřední regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	15.2.2011 17:10	21.2.2011 15:30
REGULACE	17.2.2011 14:00	20.2.2011 20:05

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	16.2.2011 6:30	21.2.2011 6:30
REGULACE	18.2.2011 4:10	20.2.2011 13:10

Krajský regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	15.2.2011 17:10	21.2.2011 15:30
REGULACE	17.2.2011 14:00	20.2.2011 20:05

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	16.2.2011 6:30	21.2.2011 6:30
REGULACE	18.2.2011 4:10	20.2.2011 13:10

Smogová situace 23. únor – 6. březen 2011

Ústřední regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	23.2.2011 8:10	6.3.2011 18:00
REGULACE	24.2.2011 10:10	2.3.2011 6:30

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	23.2.2011 8:10	6.3.2011 11:00
REGULACE	24.2.2011 12:10	2.3.2011 10:00

Krajský regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	23.2.2011 8:10	6.3.2011 18:00
REGULACE	24.2.2011 10:10	2.3.2011 6:30

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	23.2.2011 8:10	6.3.2011 11:00
REGULACE	24.2.2011 12:10	2.3.2011 10:00

Smogová situace 15. - 18. březen 2011 (pouze signál UPOZORNĚNÍ)

Ústřední regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	15.3.2011 22:15	18.3.2011 20:00
REGULACE	--	--

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	--	--
REGULACE	--	--

Krajský regulační řád

Oblast Ostravsko – Karvinsko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	15.3.2011 22:15	18.3.2011 20:00
REGULACE	--	--

Oblast Třinecko		
Signál	Vyhlášení	Zrušení
UPOZORNĚNÍ	--	--
REGULACE	--	--

KONTROLNÍ ČINNOST ČIŽP

Kontroly inspektory České inspekce životního prostředí probíhají nejen v běžné pracovní době úřadu, ale také v odpoledních hodinách a ve dnech pracovního volna. Například u společnosti ArcelorMittal Ostrava a.s. byly prováděny kontroly při vyhlášení signálu REGULACE ve třech po sobě jdoucích dnech vč. soboty a neděle.

V sezoně 2010-2011 bylo doposud provedeno

38

protokolárních kontrol dodržování regulačních opatření a byly zkontrolovány všechny zdroje vyjmenované v Ústředním a Krajském regulačním řádu.

Pro doložení, že této problematice přikládá ČIŽP mimořádnou pozornost, uvádím celkový počet všech provedených kontrol (tedy nejen při regulaci) za rok 2010

409

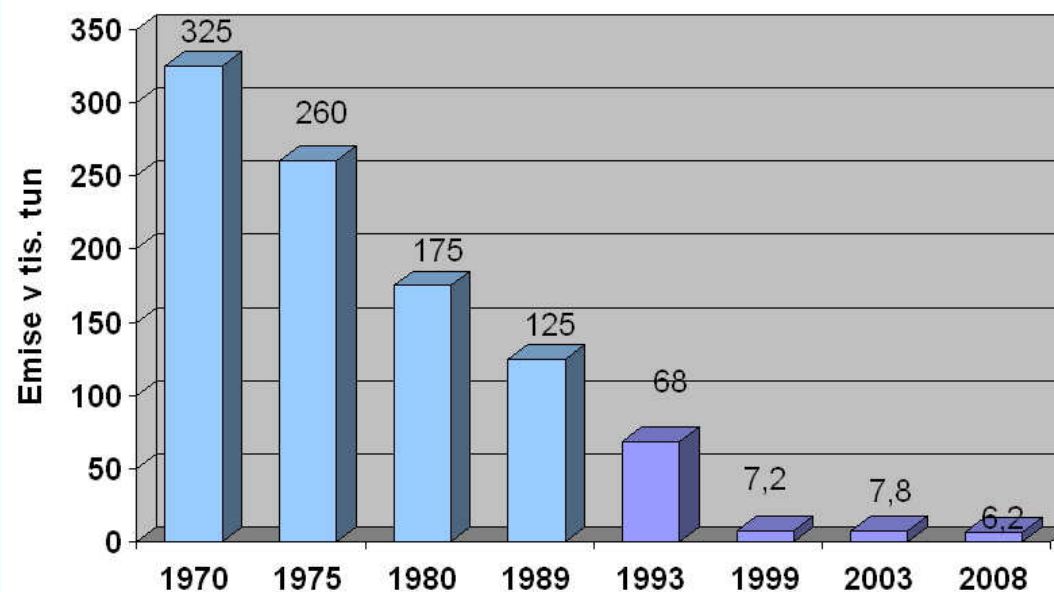
protokolárních kontrol na celém území Moravskoslezského kraje.

... A NĚCO NA ZÁVĚR K DISKUSI ...

**Emise tuhých znečišťujících látek (TZL) ze zdrojů REZZO 1, REZZO 2 a REZZO 3
na území Severomoravského kraje (do roku 1989)
a Moravskoslezského kraje (od roku 1993)**

- Před rokem 1970 byla situace ještě mnohem horší – například

rok 1957 - emise TZL jen z resortu energetiky

500 tis. tun

rok 1962 - emise TZL podniků NHKG, VŽKG a TŽ VŘSR

359 tis. tun

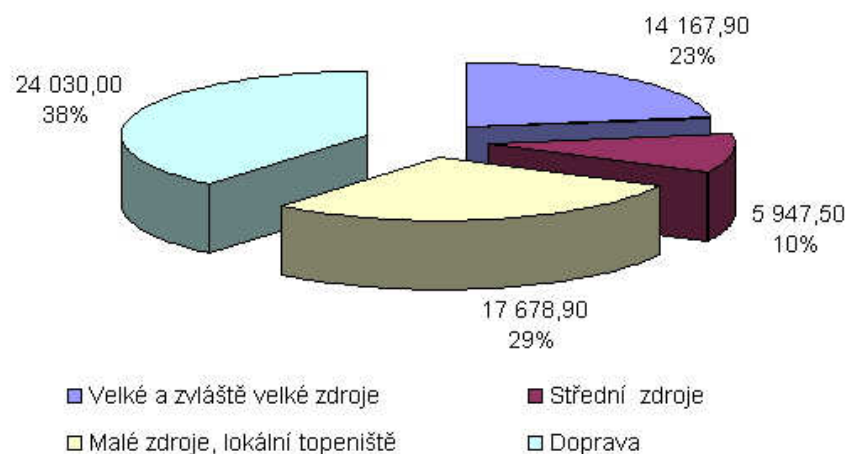
(zdroj – ČHMÚ a ČIŽP resp. ČTIO)

- Od roku 1999 se celkové emise TZL příliš nemění
- Mění se však podíl jednotlivých producentů TZL

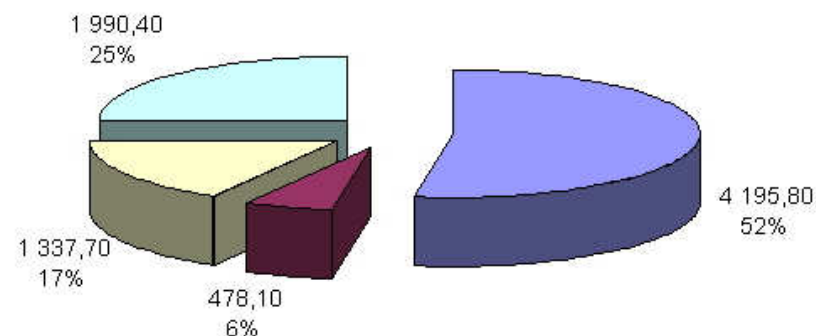
POKLES u SZ, VZ, ZVZ	(REZZO 1 + REZZO 2)
NÁRŮST u MZ	(REZZO 3)
(STAGNACE u mobilních zdrojů)	(REZZO 4)

Emise tuhých znečišťujících látek od všech emitentů (stacionární zdroje, lokální topeniště, doprava)

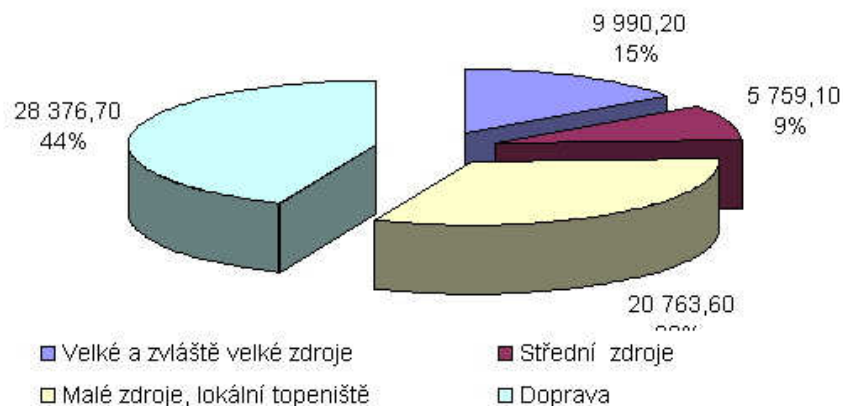
Emise TZL v roce 2002 (tun) - Česká republika
Celkem 61 824,3 tun

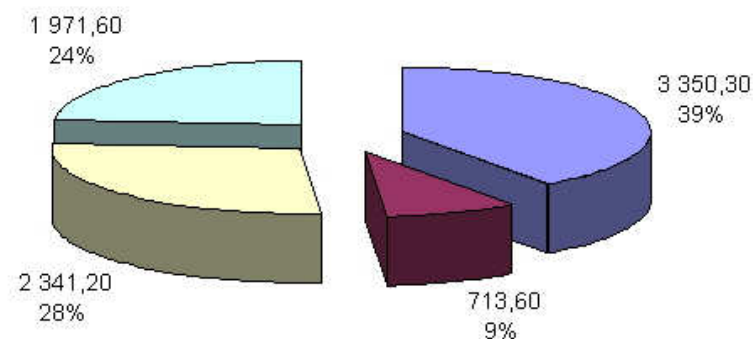
Emise TZL v roce 2002 (tun) - Moravskoslezský kraj
Celkem 8 002,0 tun

Emise TZL v roce 2008 (tun) - Česká republika
Celkem 64 889,6 tun

Emise TZL v roce 2008 (tun) - Moravskoslezský kraj
Celkem 8 376,7 tun

Děkuji za pozornost.